

ACC. N:R.

M. 13294: 1-13,

Landskap: *Skåne* Upptecknat av: *Curt Wallin*
 Härad: *Ö. Göringe.* Adress: *Vallby.*
 Socken: *Osby* Berättat av: *Byggn. Harald Wallin*
 Uppteckningsår: *1939.* Född år *1878* i *Osby.*

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Falerätt. 1-2, 5.

ov. d. p. a. l. e. ö. Ordstäv. 2 - 6.

Gökens galande. Dess tydor. 7.

Stormklippan kastad mot Osby kyrkklockor. 8.

Gesällen göt för mycket silver i Osby kyrkklockor och blev dödad. 9.

Den sista vargjakten i Skeinge, Verums sn. 10.- 11.

Kastgrav vid Glimminge, Broby sn. 12.

Ramsa om person, som sökte lura prästen på ål-tionde. 13.

x vid. 10-11 fr. Verums sn., V. Göringe lsd
vid. 12 fr. Broby sn., Ö. Göringe lsd.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 13294:1.
Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin.
Härad: Ö. Göinge Adress: Välby
Socken: Osby Berättat av: Byggn. Harald Wallin.
Uppteckningsår: 1939. Född år 1878 i Osby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

1.

Salsätt.

"Man har ingen rygg, förrän man fått 7
någar."

Nedskrivaren hjälpte som barn till med po-
sativplackering och fick ont i ryggen. Då jag be-
lagade mig, fick jag ovanstående svar, som
är salsätt i Osby.

Skriv endast på denna sida!

M. 13294 : 2.

Landskap:

Skåne

Upptecknat av:

Emil Wallin

Härad:

O. Gönge

Adress:

Vallby

Socken:

Osby

Berättat av:

Bongge Henrik Wallin

Uppteckningsår:

1939

Född år

1978

i Osby

Ordstäv.

2.

"Ja har lide å gi bött (=bort) ~~ixx~~ ingenting ~~å~~ nö (nödga) bött". Min far brukade säga så. Det var ett gammalt ordstäv från Verum, från vilken socken han var kommen.

"Ljuer gör ja inte, men äga (=Öka) lëjn å flëga lëjn ä både ärlet (=ärligt) å brugelet (=brukligt)". Min far brukade säga så. Han härmed en från Verum, som sagt det.

"Da te, sa Tobben". När man lade till något till det, som sagt förut, sade man så. Tobben var Tobbe-Jonens far i Tubbarå, Hästveda socken.

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

M. 13294:3.

Landskap:

Skåne

Upptecknat av:

Carl Wallin

Härad:

Ö. Söringe

Adress:

Valley

Socken:

Osby

Berättat av:

Omggm Harald Wallin

Uppteckningsår:

1939

Född år

1878

i

Osby

3.

Utbildat ordstäv.

Vad jag gör ~~gärna~~ på dagen går och höstar ena dagen ,rår jag komma igen dagen efter och göra om igen,sa ' höstakarlen, ville visa hur omtyckt han var.

Det var en höstakar, som sade så. Han gjorde arbetet så dåligt, att han följande dag fick gå över det område igen, som han slagit (ängshöstnad). Men han trodde, att husbonden tyckte så mycket om honom, att han ville ha honom även följande dag.

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

M. 13294:4.
Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Ö. Söinge Adress: Valby
Socken: Osby Berättat av: Tryggve Flakull Wallin
Uppteckningsår: 1929 Född år 1878 i Osby

4.

Ordstäv.

Dä går på rim,
sa 'Ola Grim.

Det är ingen omväg att gå till Rågekvarn, när man har ärende.
ost
(Rågekvarn låg vid Rågeröd nordväst om Osby kyrkby.)

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

M. 13294:5.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ewid Wallin
Härad: Ö. Söinge Adress: Vallby
Socken: Osby Berättat av: Tryggve Harald Wallin
Uppteckningsår: 1939 Född år 1879 i Osby

5.

Ordstäv, bland snickare om skräddare och skomakare.

Slår man en skräddare, får man slå en skomakare därjämte.

Det var ett ofta hört ordstäv här i min ~~barndom~~ och ungdom.

Det hör snickaryrket till.

Om man slog in en spik, som kröktes, kallades den en skräddare.

Vid sidan om den krökta spiken fick man slå in en ny spik,
för att det skulle hålla. Kröktes den också, kallades den en
skomakare. Så uppstod ordstävet.

Skräddare och skomakare voro ju ofta lytta och vanföra personer.

Man har nog dragit jämförelse mellan dem och de krökta spiken.

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

M. 13294:6.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Evert Wallin
Härad: O. Göinge Adress: Välby
Socken: Osby Berättat av: Jonngren Axel Wallin
Uppteckningsår: 1939 Född år 1878 i Osby

Ordstäv.

6.

Det är bättre att få litet på morgonen,
än att gå hela dagen och ingenting få.

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

ACC. N:R M. 13294:7.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Evert Wallin
Härad: Ö. Göinge Adress: Välby
Socken: Osby Berättat av: Mygge m. Harald Wallin
Uppteckningsår: 1939 Född år 1878 i Osby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

7

Betydelsen av gökens galande i olika väderstreck.

De gamle i Sibbarp ,tex. min far och mor, hade som språk vid gökens
galande:

Ostan nö / = nöd/

Sönnen dö / = död/

Västan säi / = säd/

Noran glái / = glädje /.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 13294: 8.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Emil Wallius
 Härad: Ö. Söinge Adress: Valley
 Socken: Osby Berättat av: Myggem Linné Wallius
 Uppteckningsår: 1939 Född år 1878 i Osby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

8

Stormklippan kastad mot Osby kyrkklockor.

I Göran Håkanssons mark, Hasslaröd n.r 2 i Osby socken, nordväst om vägen Osby - Årsinge, ligger ett väldigt stenblock, som kallas Stormklippan. Det är stort som ett hus. Det är ett allmänt talesätt, att detta klippblock kastades av en jätte en gång mot Osby kyrka. Jätten tyckte inte om klangen från Osby kyrkklockor. Den är starkare än från andra kyrkklockor i grannskapet. Men jätten kastade fel, så att stenen föll ned någon kilometer från kyrkan.

Skriv endast på denna sida!

Carl Wallin
1939

M. 13294:9.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforsk-
ning vid Lunds universitet

Gjutargesällen dödas för att han blandat för mycket silver i

Osby kyrkklockor.

9.

Osby kyrkklockor dro kända vitt omkring för sin vackra klang. Den vackra klangen säges bero därpå, att mycket silver finns i klockorna. Det berättas, att när klockorna skulle stötas i Danmark, var en pojke från Osby anställd som gesäll hos gjutmästaren. När gesällen fick veta, att det var hans hemförsamling, som skulle ha klockorna, blandade han, utan att mästaren visste det, en mängd extra silver i gjutblandningen. När klockorna voro levererade, flydde gesällen av rädsla för upptäckt. Mästaren upptäckte också rätt snart, att silverförfärdighade minskats, och begav sig iväg för att söka hitta upp gesällen. Hanx hann upp honom i Hålsingborg och dödade honom. Men klockorna voro räddade. De hade lyckligt kommit till Osby och sjunga där med sin vackra klang.

M. 13294:10.

Landskap: Skåne
Härad: V. Sjöinge
Socken: Orby Verum
Uppteckningsår: 1939
Upptecknat av: Curt Wallin
Adress: Vallby
Berättat av: Sjöggren Harald Wallin
Född år 1878 i Orby

10.

Den sista vargjakten i Skeinge, Verums sn.

Min far var född 1836. Han var med om att skjuta en av de sista vargarna i trakten. Det skedde vid Skeinge herrgård i Verums sn. Greve Barck på Jägersborg i Verums sn hade skadskjutit den. Inälvorna hade kommit ut genom skottskadan. När vargen skulle över ett "vegragäre", blev han hängande i tarmarna och kunde inte komma vidare.

Varje vinter hade de vid jultid klappjakt 2 gånger vid Skeinge. Min far var med på denna klappjakt, och då hittade drevkarlarna den sårade vargen vid gårdet. De togo "stavrar" och körde in i munnen på honom för att retas med honom, därför att han bet så ilsket efter dem. Men vargen bet av trästavarna, som om det varit kälstjälkar.

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

M. 13294: 11.
Landskap: Skåne Upptecknat av: Ernst Wallin
Härad: V. Göinge Adress: Vallby
Socken: ~~Osby~~ Verum Berättat av: Bryggmästaren Wallin
Uppteckningsår: 1939 Född år 1878 i Osby

Drevkarlarna sände så bud till skyttarna, och en av dem sköt
vargen.

Detta hände fram mot 1860-talet. Min far var då kusk vid Jä-
gersborg. Han talade ofta om detta äventyr med den sista var-
gen i Verum.

11.

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

M. 13294: 12.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ernst Wallin
Härad: G. Gönne Adress: Välby
Socken: Osby Broby Berättat av: Myzow Jakob Wallin
Uppteckningsår: 1939 Född år 1878 i Osby

Kastgrav vid Glimminge, Broby sn.

12.

I min barndom plockade vi mycket kottar i Sibbarp. Far lejde ~~en~~ häst och vagn och körde till ^Brorstorp och sålde kottarna. På en sådan färd fick jag följa med. Jag var då 10 till 12 år gammal. Vid vägkanten låg en rishög. Far bröt en kvist och kastade på rishögen. Han sade, att så skulle man göra. Därigenom hedrade man den döde, som där ljutit döden.

Jag kom där förbi för några år sedan, och då låg rishögen kvar där.

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

M. 13294:13.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Evert Wallin
Härad: Ö. Söinge Adress: Välby
Socken: Osby Berättat av: Syggve Henrik Wallin
Uppteckningsår: 1939 Född år 1878 i Osby

13.

Ramsa om person, som lurade prästen på ål-tionde.

Du sandfyllda ål,

Du syndfulle Pål,

Dina synder kunna dig inte förlåtas.

Det var en man vid namn Pål, som bodde i ^Kalhult vid en bäck.
Han hade ålkista och hade att ge tionde till prästen i ^Osby.
Tiondet skulle utgöra 2 stora ålar.

Hustrun tyckte, att man kunde behålla ålarna själv. Så drog man
av skinnet på ålarna och fyllde skinnet med sand. Dessa sand-
"ålar" lämnades sedan till prästen. Han skall då ha sagt så,
som rimmet förtäljer.

Det är gamle banvakt Theodor Klodin här på Hasslaröd nr 2,
(80-årig), som berättat det.
ifyll endast ovanstående uppgifter!